

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Харківської державної академії дизайну і мистецтв
проф. Олександр СОБОЛЄВ

«*мудило*» 20 р.

ВИСНОВОК

ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Аспірантки Логачової Б. В. «Регіональні ідентичності українського відео-арту в сучасному мистецтві (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (галузь знань 02 – Культура і мистецтво.

Дисертація «Регіональні ідентичності українського відео-арту в сучасному мистецтві (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)» виконана на кафедрі візуальних практик Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Тема дисертації затверджена Вченою радою ХДАДМ (протокол № 7 від 27 листопада 2020 року) й змінена на засіданні Вченої ради ХДАДМ (протокол № 30 від 28 вересня 2023 р.).

У попередній експертизі дисертації, проведеної на базі кафедри візуальних практик ХДАДМ, беруть участь двоє рецензентів; доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри методологій крос-культурних практик Алфьорова З. І., та кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри живопису Ковальова М. М.

За результатами аналізу змісту дисертаційного дослідження «Регіональні ідентичності українського відео-арту в сучасному мистецтві (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)», поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, а також враховуючи підсумки публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації, яку проведено на кафедрі Візуальні практики __ травня 2024 р., визначено наступне:

1. Актуальність теми дисертації. Виявлення регіональних особливостей українського відео-арту, переосмислення його протоперіоду, окреслення етапів становлення, розглядання архівів від ранніх, першопочаткових до актуальних, сучасних відео робіт, сприяє побудові теоретичної і філософської бази, систематизації та формуванню чіткої морфологічної структури, що надасть розуміння процесам деконструкції ієрархії у сфері візуальних мистецтв кін. ХХ – поч. ХХІ ст. Актуальність теми зумовлена визначенням відмінностей та особливостей застосування відео практик в локальних мистецьких школах

України, які раніше не розглядались в контексті пошуків регіональних ідентичностей з виокремленням концептуального напрямку відео-арт.

2. Зв'язок теми дисертації з науковими програмами, планами, темами університету та кафедри. Дослідження виконане відповідно до плану підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації кафедри візуальних практик Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. Автор систематизував і проаналізував зріз українського відео-арту в межах хронологічних рамок, визначених темою дослідження, генетичне джерело його зародження, етапи розвитку і становлення в регіональних рисах, окреслених територіальними межами дослідження. Введено в науковий обіг авторські атрибуції, що дозволили охарактеризувати мистецьке явище відео-арту і пов'язані з ним візуальні трансформації в мистецькому просторі. Проведено морфологічний аналіз, завдяки чому було створено класифікацію художніх форм та морфологічну структуру напрямку «відео-арт».

4. Новизна основних результатів дисертаційного дослідження полягає у ретельному дослідженні характеру візуальної мови через концепцію міст, відмінності відео практик, умов діяльності художніх спільнот та їх творчого спадку на прикладі харківської мистецької школи. Також вона полягає в аналізі раніше невідомих зразків відео-арту Харкова 2000-х років, зокрема, творчості провідних харківських відео художників, діяльності мистецьких угруповань «SOSka» як нової образотворчої історії (2000-і рр.), «EXcess» (2009 р.), відкритті імен студентської «когорти» ХДАДМ у галузі відео-арту (2020-і рр.), окресленні нової майбутньої мистецької місії відео-арту крізь призму цифрових інновацій.

5. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Автором систематизовано і проаналізовано зріз українського відео-арту в межах хронологічних рамок, визначених темою дослідження, генетичне джерело зародження, етапи розвитку і становлення в регіональних рисах, окреслених територіальними межами дослідження. Введено в науковий обіг авторські атрибуції, що дозволили охарактеризувати мистецьке явище «відео-арт» і пов'язані з ним візуальні трансформації в мистецькому просторі. Проведено морфологічний аналіз, завдяки чому було створено класифікацію художніх форм та морфологічну структуру напрямку «відео-арт».

6. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів дисертації полягає у виведенні синтетичних авторських дефініцій, що надали методу виокремлення відео-арту від загального поняття медіа-мистецтва. За результатами дослідження було створено базовий лекційний курс про генезу українського відео-арту, його розвиток й становлення з огляду на особливості застосування відео практик основними регіональними мистецькими школами, зокрема, харківською школою відео-арту. Мистецтвознавчий аналіз різноманітних художніх форм відео-арту виявив найбільш поширені форми та прийоми в мистецьких практиках українських відео художників, що дозволило

систематизувати і простежити відмінності й загальні риси спадщини українського відео-арту.

7. Апробація результатів дослідження. Матеріали дослідження оприлюднені та апробовані в наукових фахових виданнях України за темою дисертації:

1. Логачова Б. В. Засоби візуальної активності відео арту: харківські проекти «В темряві» і «Лютий». *ХУДПРОМ: Український журнал з мистецтва і дизайну*. № 2. 2023. С. 115–129. URL: <https://doi.org/10.33625/hudprom2023.02.115>.

2. Логачова Б. Відео інсталяція у харківській мистецькій школі: нова візуальність на початку нульових років. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірн. наук. праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка*. № 70. 2023. С. 55–65. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-2-7>.

3. Логачова Б. Харківські відео практики: паралельні мистецькі програми 2022 – 2023 років. *Fine Art and Culture Studies*. № 6. 2023. С. 54–64. URL: <https://doi.org/10.32782/facs-2023-6-8>.

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації: основні положення, результати та висновки дисертації оприлюднені на шести міжнародних та всеукраїнських конференціях:

1. Логачова Б. Акціонізм у фотографії харківської школи та нові медіа мистецтва 2000-х: галерея-лабораторія «SOSka». *Kharkiv Photo Forum: 2020*. Київ, 2020. С. 68–73.

2. Логачова Б. Діяльність галереї-лабораторії «SOSka» в художньому середовищі Харкова 2000-х років. *Всеукраїнська наукова конференція професорсько-викладацького складу і студентів ХДАДМ за підсумками роботи 2019/2020 навчального року: 18 травня 2020 р.* Харків, 2020. С. 18–19.

3. Logachova B. New Media in Art Communities of Kharkiv in the 2000s. *Abstract of International Scientific Conference «The day of Science», Taras Shevchenko National University of Kiev, Society of Philosophy and Cosmology*. April 21–22, Kyiv, 2021. P. 204–205.

4. Логачова Б. Відео практики харківських художників кінця 1990-х початку 2000-х: від андеграундної галереї «НАВпроти» до галереї-лабораторії «SOSka». *Abstracts of International scientific and practical conference dedicated to the 5th anniversary of the book and easel graphics department*, Lviv, 2021. P. 35.

5. Логачова Б. Харківське відео мистецтво кінця 1990 – 2000-х в умовах андеграунду: традиції і сьогодення. *Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 14 квітня 2022 р.* Харків, 2022. С. 64–65.

6. Логачова Б. Проект «Лютий» у контексті руху харківського відео мистецтва. «Перші Таранушенківські читання». *Всеукраїнська наукова*

конференція кафедри теорії і історії мистецтва ХДАДМ, 14–15 квітня 2023 / Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків, 2023. С. 71–73.

8. Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації. Основні результати дисертації були оприлюднені в 9-ти наукових публікаціях, які надруковані у виданнях з мистецтвознавства, що вийшли в Україні; серед них 3 статті, які відповідають вимогам МОН України щодо публікацій здобувача ступеня доктора філософії (всі 3 у фахових виданнях України), 6 – у збірках матеріалів і тез наукових конференцій.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Логачової Б. В. на тему «Регіональні ідентичності українського відео-арту в сучасному мистецтві (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)».

2. Вважати, що за актуальністю, проблематикою, змістом, ступенем наукової новизни, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів, обґрунтованістю висновків дослідження дисертація Логачової Б. В. «Регіональні ідентичності українського відео-арту в сучасному мистецтві (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)» повністю відповідає науковому профілю спеціальності «023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261, та пункту 11 Порядку присудження ступеня з присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій та апробацій дослідження, а також за результатами публічної презентації наукових результатів дисертації рекомендувати дисертацію Логачової Б. В. на тему «Регіональні ідентичності українського відео-арту в сучасному мистецтві (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)», за спеціальністю 023 – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.

ГОЛОВА

фахового семінару:

кандидат мистецтвознавства,
доцент, проректор з науково-
дослідної роботи ХДАДМ

Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ